

Overladenheid in bovenbouw havo/vwo

Maarten Pieters en Erik Woldhuis, SLO

In de werkgroep is een kort overzicht gegeven van de verschillende evaluaties in het traject van ontwikkeling en invoering van de examenprogramma's natuurkunde voor havo en vwo. De laatste grote evaluatie was een vragenlijstonderzoek onder docenten en leerlingen uit 5havo en 5vwo (derde cohort) en 6vwo (tweede cohort). Dat onderzoek leerde dat de doelstellingen "meer ruimte voor contexten en voor actuele natuurkunde" goed worden verwezenlijkt, maar tegelijk gaven veel leraren aan dat ze de programma's overladen vinden, en dat dan vaak weer afwentelen op de tijd voor het schoolexamen. Een beeld dat trouwens ook bij biologie en scheikunde te zien is. De eerste dia's van de PowerPoint geven de meest saillante resultaten van het vragenlijstonderzoek weer.

SLO heeft de klacht van overladenheid dit jaar nader onderzocht, door in een aantal boeken na te gaan of daar misschien veel aandacht wordt besteed aan stof die niet langer voor het CE verplicht is, en door in gesprek te gaan met een aantal leraren. Ook heeft SLO de CvTE-verkenning naar de syllabus gescand op mogelijke signalen van overladenheid.

In de werkgroep werden de deelnemers geïnformeerd over de resultaten van dit nadere onderzoek: waar komt de uitvoerbaarheid van het programma in de knel, wat wordt daarvan het slachtoffer, wat kun je er als leraar aan doen en wat moet op landelijk niveau worden opgelost? Die informatie is opgenomen in de tweede helft van de PowerPoint – voor dit verslag uitgebreid met de oorzaken en gevolgen (boosdoeners en slachtoffers) van overladenheid, en met eigen en landelijk te organiseren oplossingen zoals die vanuit de werkgroep werden ingebracht.

Literatuur

- Pieters, M. & Folmer, E. (2018). De nieuwe examenprogramma's, de stand van zaken na vier jaar. *NVOX* 43 (6), 322-323.
- De evaluatieverslagen zijn te vinden op www.slo.nl/curriculumevaluatie onder *Monitoring en evaluatie invoering bètavernieuwing*.
- Het verslag van de CvTE-verkenning: [Het natuurkunde-onderwijs-veld over de CE-syllabi](#)